ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

แนวความคิดเรื่องความชอบธรรมในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ชื่อผู้เขียน

นายสรพล สุริยาสาคร

คิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย พงษ์สนิท กรรมการ อาจารย์นัทมน คงเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวความคิดเรื่องความชอบธรรมในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ แนวความคิดทาง ปรัชญาการเมืองการปกครอง เกี่ยวกับความชอบธรรมของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยใช้วิธีการศึกษาจากแนวความคิดทางปรัชญาการเมือง เรื่องความชอบธรรม (Legitimacy) มาเป็นกรอบในการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ความชอบธรรมมีลักษณะเป็นความเชื่อที่เกี่ยวโยงกับคุณค่า จารีต จริยธรรม และวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครอง และความปรารถนาของประชาชนใน สังคมนั้น ๆ

ในอดีตสังคมไทยปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ปัญหาเรื่องความ ชอบธรรมได้รับความสนใจจากประชาชนน้อย เพราะความชอบธรรมถูกกำหนดโดยกรอบความ เชื่อที่ว่าพระมหากษัตริย์เป็นสมมติเทพ แต่เมื่อสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นระบอบ ประชาธิปไตย ตั้งแต่ พ.ส. 2475 เป็นต้นมา ปัญหาเรื่องความชอบธรรมได้กลายมาเป็นปัญหาที่ สำคัญในสังคมไทย และทำให้ประชาชนไทยต้องตระหนังถึงปัญหานี้ เพราะกรอบความคิด ความ เชื่อเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจรัฐได้เปลี่ยนไป ด้วยปัญหาทางการเมืองที่สังคมไทยกำลังประสบอย่ และ ความปรารถนาทางการเมืองของประชาชนชาวไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธ ศักราช 2540 ได้ประมวลเอาค่านิยม จารีต จริยธรรม วัฒนธรรมทางการเมือง และความปรารถนา ทางการเมืองของประชาชน มาเป็นกรอบกำหนดหลักปรัชญาการเมืองการปกครองของระบบ การเมืองไทยไว้ 3 ประการ คือประการที่ 1 หลักประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วม ประการ ที่ 2 หลักธรรมรัฐ (Good Governance) ด้วยการทำให้ระบบการเมือง และระบบราชการมีความ โปร่งใส สุจริต สามารถควบคุมตรวจสอบ และถอดถอนการใช้อำนาจที่ไม่ชอบธรรมได้ และ ประการที่ 3 หลักเสถียรภาพและประสิทธิภาพของผู้นำหรือรัฐบาล

จากหลักการและวิธีการที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทำให้ความหมาย
ของความชอบธรรมในระบบการเมืองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หมายถึงการกระทำทางการ
เมืองใด ๆ จะชอบธรรมก็ต่อเมื่อได้รับการยินยอมจากประชาชน การใช้อำนาจรัฐต้องเป็นไปโดย
สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ และต้องเกิดประสิทธิผลอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วน
รวม และความชอบธรรมดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการที่ประชาชนมีอำนาจในการกำหนด
บุคคลผู้ใช้อำนาจรัฐ สามารถควบคุมตรวจสอบประเมินผลการใช้อำนาจนั้นได้ตลอดเวลา และ
สามารถลอดถอนผู้ใช้อำนาจที่ไม่ชอบธรรมออกได้ ซึ่งหลักการและวิธีการดังกล่าวมานี้ เป็นการ
ผสมผสานของแนวความคิดทางปรัชญาการเมืองสมัยกรีก ที่เน้นคุณธรรมของผู้มาใช้อำนาจ
ปกครอง ทฤษฎีกฎธรรมชาติ และทฤษฎีสัญญาประชาคม โดยนำมาเป็นกรอบกำหนดบทบัญญัติ
ของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรขึ้นมา ทำให้ข้ออ้างของความชอบธรรมทางการปกครองใน
ปัจจุบัน คือการใช้อำนาจปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันถือว่ามีความ
ชอบธรรมตามแนวความคิดทฤษฎีของนักปรัชญากลุ่มเสรีนิยมประชาธิปไตยมากกว่ารัฐธรรมนูญ

Thesis Title

The Concept of Legitimacy in Constitution of the Kingdom

of Thailand, 2540 B.E.

Author

Mr. Sorapol Suriyasakorn

M.A.

Philosophy

Examining Committee

Lecturer Dr.Phisit Kotsupho

Chairman

Asst. Prof. Noi Pongsanit

Member

Lecturer Nuthamon Kongcharoen

Member

ABSTRACT

The purpose of this study of "The Concept of Legitimacy in the Constitution of the Kingdom of Thailand, 2540 B.E." is to analyze the political philosophy of the 2540 B.E. Thai Constitution, by means of the concept of legitimacy.

It was found that the legitimacy is derived from traditional practices and beliefs as well as established governing principles and the wishes of the people.

In the past, Thailand was ruled by an absolute monarch, consequently legitimacy was not a problem as the monarch got his legitimacy from a divine right. Upon introduction of a constitutional democracy in 2475 B.E., legitimacy became the main problem in Thai political society. Thai people started realizing problems concerning legitimacy because old frames of thought concerning power and authority and concerning the role of the wishes of the population in changed thoroughly during that period. The 2540 B.E. Constitution applies traditional practices and political culture, as well as the people's wishes, and the political thought behind the Constitution can be represented in 3 categories: 1. participatory democracy, 2. good governance; making political and bureaucracy transparent, controllable, and verifiable at all times, and allowing the replacement of illegitimate authority, and 3. stable and efficient leadership.

From the principles and the formulation of the constitution, we can conclude that legitimacy must be in accordance with the Thai Constitution. This means that political

actions must be approved by the people. The use of power must be honest and transparent and must benefit the majority of the people. This legitimacy can only result from the power of the people to choose a leader, who can be controlled and verified at all time. In case of illegitimate action on the part of that leader, he/she can be removed from power. These principles and methods integrate Greek political thought with its emphasis on virtuous leadership, natural law, and social contract theory, and all these taken together constitute the boundaries of the Constitution as legal document. This blend of different political ideas results in a lawful use of power, and assures the more legitimacy of the present Constitution from the perspective of liberal democracy than was the case of the Thai previous Constitutions.